

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jaroslava Škopka a soudců JUDr. Veroniky Burianové a Mgr. Aleše Smetanky ve věci

žalobkyně: **Iron Shield Patrol s. r. o.**, IČ 02930056, Hlavní 566/119, 352 01 Aš,
zastoupené JUDr. Mojmírem Přívarou, advokátem, Kovářská
1253/4, 301 00 Plzeň,

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, IČ 00551023, Na Poříčním
právu 376/1, 128 00 Praha 2,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 5. 2024, č.j. MPSV-2024/65341-421/1,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[I] Předmět řízení

1. Žalobkyně se žalobou ze dne 28. 6. 2024, Krajskému soudu v Plzni (dále jen „soud“) doručenou téhož dne, domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 5. 2024, č. j. MPSV-2024/65341-421/1 (dále jen „napadené rozhodnutí“), a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Napadeným rozhodnutím bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuto odvolání žalobkyně a

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce – krajské pobočky v Karlových Varech (dále jen „ÚP“ nebo „prvoinstanční správní orgán“) ze dne 20. 2. 2024, č.j. CHA-T-72/2022 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“). Prvoinstančním rozhodnutím nebyl k žádosti žalobkyně ze dne 1. 11. 2022 podle § 78a odst. 3, 4 a 8 písm. b) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), poskytnut příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce za 3. čtvrtletí roku 2022.

2. Správní řízení upravuje správní řád. Zaměstnávání osob se zdravotním postižením a s tím spojené příspěvky je upraveno v zákoně o zaměstnanosti.

[II] Žaloba

3. Žalobkyně brojila proti napadenému rozhodnutí pro jeho nezákonnost i podstatné vady řízení. Vysvětlila, že podstatou celé věci je otázka včasnosti podání samotné žádosti o příspěvek, respektive důvodnost žádosti o prominutí zmeškání lhůty. Podle citovaného § 78a zákona o zaměstnanosti má být žádost o příspěvek podána nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po uplynutí příslušného kalendářního čtvrtletí. V tomto případě to bylo do 31. 10. 2022. Bohužel, z důvodu nečekané a odborně dokumentované zdravotní indispozice jednatele společnosti v poslední den této lhůty došlo ke zmeškání a žádost byla podána až o den později, tedy dne 1. 11. 2022. Dne 15. 11. 2022 žalobkyně podala žádost o prominutí zmeškání lhůty podle § 41 odst. 2 správního řádu, protože se o existenci této procesní možnosti dozvěděla později. Lhůta 15 dnů po odpadnutí překážky však byla splněna.
4. V aktuálním, již třetím prvostupňovém rozhodnutí prvoinstanční správní orgán dovodil, že o žádosti o prominutí lhůty nemusí rozhodovat, když tato žádost byla podána (dne 15. 11. 2022) až po učinění zmeškaného úkonu (dne 1. 11. 2022). Žalobkyně proti tomu pečlivě argumentovala v odvolání, když uvedla, že tato okolnost nemůže hrát roli. Žalovaný však ze shodných důvodů dal za pravdu prvoinstančnímu správnímu orgánu (viz str. 5 odůvodnění napadeného rozhodnutí) opíraje se o rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 12. 10. 2020, č. j. 16 Ad 4/2019-45, v němž je však dle žalobkyně podstatně odlišný skutkový základ, neboť žádost o prominutí zmeškání zde byla podána až po uplynutí stanovené patnáctidenní lhůty od pominutí překážky. Žalovaný navíc dovodil, že o podané žádosti nemusel prvoinstanční správní orgán vůbec rozhodovat, ačkoliv § 41 odst. 6 správního řádu předpokládá nutnost vydání usnesení o této dílčí otázce. Vzápětí se žalovaný na str. 6 pustil do věcného rozboru samotné překážky, která žalobci zabránila úkon učinit. Žalovaný tak ve svém rozhodnutí smísl dva povahově zcela odlišné důvody, aniž by bylo zřejmé, jaký má prioritu, a pro jaký z nich došlo k zamítnutí odvolání, neboť nejsou vzájemně slučitelné. Pokud žalovaný shledal, že žalobkyně řádně nepodala žádost o prominutí zmeškání lhůty, nemá smysl, aby se zabýval opodstatněním překážky. Pokud by však jako nosný důvod vyzdvihl nedostatečnou povahu překážky, odňal by tím žalobkyni jednu instanci správního řízení, protože prvostupňový orgán se touto otázkou vůbec nezabýval. Správní orgány se měly vypořádat s oběma těmito směry odůvodnění napadeného rozhodnutí.
5. Pokud jde o naplnění procesních podmínek podání žádosti o prominutí zmeškání úkonu, žalobkyně v podstatě komplexně převzala své odvolací námitky, protože žalovaný je obsahově vůbec nevypořádal.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

6. Ustanovení § 41 odst. 2 správního řádu stanoví, že *požádat o prominutí zmeškání úkonu účastník může do 15 dnů ode dne, kdy pominula překážka, která podateli bránila úkon učinit. S požádáním je třeba spojit zmeškaný úkon, jinak se jím správní orgán nezabývá.* Žalobkyně považuje za jednoznačné, že smyslem citované právní úpravy je naplňování zásady procesní ekonomie řízení, aby nedocházelo ve dvou krocích nejprve k prominutí zmeškání lhůty a pak teprve k vytváření zmeškaného úkonu, nebo hůře, aby zbytečně nedošlo k prominutí zmeškání úkonu, aniž by pak žádající následně vůbec žádný úkon neučinil. Jinými slovy lhůty v předmětném ustanovení správního řádu vážou i k provedení samotného zmeškaného úkonu, nejen k podání žádosti o prominutí zmeškání.
7. V celém řízení je od začátku jasné, že žalobkyně podala žádost o příspěvek okamžitě, jakmile se zlepšil stav jejího jednatele po zdravotním incidentu. Poté podala žádost o prominutí zmeškání úkonu, kde přesně vysvětluje svůj postup a kde jednoznačně a nade vší pochybnost vyplývá propojení s podanou žádostí o příspěvek. Nakonec o ničem jiném správní orgány v této věci poslední rok a půl nejednaly. Žalobkyně tehdy, jakožto účastník řízení, sama zvažovala, co znamená dikce § 41 odst. 2 správního řádu, a dospěla k závěru, že v okamžiku, kdy úkon již v patnáctidenní lhůtě učinila, bylo by další zasílání téhož nesmyslnou duplicitou, když na tento úkon v textu žádosti přímo odkazuje. Tímto odkazem došlo k jednoznačnému spojení obou úkonů. Lze například poukázat na § 83 odst. 1 třetí věta správního řádu, podle něhož v případě předčasně podaného odvolání platí, že bylo podáno v první den odvolací lhůty. V této věci navíc ani nešlo o předčasné podání. V řízení nevznikla žádná pochybnost o tom, zda se žádost o prominutí zmeškání týká úkonu učiněné žádosti o příspěvek. Toto spojení je jednoznačné.
8. Ze strany správních orgánů obou stupňů tak jde o nesmyslný a přepjatý formalismus. Z pohledu důsledků právní úpravy jistě nemůže hrát roli například to, zda jsou podání učiněna ve dvou samostatných datových zprávách nebo v jedné, respektive ve dvou písemnostech zasílaných poštou nebo v jedné obálce, ve dvou samostatných dokumentech, anebo propojené do jednoho společného písemného dokumentu. Nemůže proto ani vadit, když nedorazí ve stejný časový okamžik. Zrovna tak nemůže vadit, když zmeškaný úkon je učiněn o několik dní dříve než žádost o prominutí zmeškání. Jediným důsledkem zákonného požadavku je, že v uvedených lhůtách musí být proveden i samotný zmeškaný úkon. Žalobkyně se ptá, jaký by byl opravdu rozdíl v tom, kdyby společně s žádostí o prominutí zmeškání byla opětovně zasílána žádost o příspěvek? Nebylo by podání identické žádosti naopak opětovným podáním v již zahájené věci a nezastavil by správní orgán řízení o té druhé žádosti z důvodu překážky litispendence? Žalobkyně byla přesvědčena, že právní úpravu je nutné vykládat rozumně.
9. Správní orgány obou stupňů odkázaly na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 12. 10. 2020, č. j. 16 Ad 4/2019-45, který si ale bohužel vyložily nesprávně, když uvedly, že stěžejní okolností ve věci bylo, že žádost nebyla podána společně se zmeškaným úkonem, ale až následně. V bodu 21. rozsudku zaznívá, že „žalobkyně podala žádost o příspěvek dne 9. 5. 2019, soud konstatuje, že nejpозději v tento den zjevně odpadla překážka, která žalobkyni bránila v podání žádosti o příspěvek. Pokud by tedy soud připustil možnost podání žádosti o prominutí zmeškání lhůty až dodatečně po realizaci zmeškaného úkonu, poslední den zákonné patnáctidenní lhůty, kdy mohla žalobkyně požádat o prominutí zmeškání lhůty, by připadl na pátek 24. 5. 2019. To znamená, že žalobkyně uplatnila svou žádost o prominutí zmeškání lhůty opožděně.“ Z uvedeného tak vyplývá, že stěžejním důvodem bylo zmeškání patnáctidenní

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

lhůty k podání žádosti o prominutí zmeškání. To samé plyne i z bodu [20] rozsudku. Citovaný rozsudek tedy naopak svědčí pro správnost výkladu žalobkyně.

10. Na str. 6 odůvodnění napadeného rozhodnutí se žalovaný pustil do úvah o rozsahu zdravotních obtíží, které byly překážkou včasného podání žádosti. Na jedné straně poukazuje, že nepříznivý zdravotní stav lze považovat za závažný důvod pouze tehdy, pokud skutečně brání učinit zmeškaný úkon, a že z předložených dokumentů nevyplývá, že by odvolatel nemohl podat žádost o příspěvek, a to přesto, že žalovaný reflektuje odborně zjištěnou špatnou orientaci v prostoru, bolesti hlavy a další přidružené obtíže jednatele žalobkyně. Na str. 7 žalovaný dovodil, že jednatel žalobkyně mohl zmocnit jinou osobu, což je ovšem při popsáních potíží, které dočasně paralyzovaly myšlení jednatele, dost iluzorní představa. Pokud však měl žalovaný pochybnosti tohoto typu, nelze je řešit poprvé v odůvodnění rozhodnutí o odvolání ve věci samé. Jde o otázky odborného posouzení, které náleží do řízení v prvním stupni. V neposlední řadě je nutné o žádosti o prominutí zmeškání lhůty nejprve procesně rozhodnout.

[III] Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný se k žalobě vyjádřil v podání ze dne 19. 8. 2024. Stran žalobních námitek zopakoval, že pro aplikaci institutu prominutí zmeškání úkonu musí být splněny všechny zákonné podmínky. První podmínkou je, že žádost musí být učiněna do 15 dnů ode dne, kdy pominula překážka, která podateli bránila úkon učinit (§ 41 odst. 2 věta první správního řádu). Za takovou překážku lze přitom považovat pouze existenci „závažného důvodu“ (§ 41 odst. 4 správního řádu). Další podmínkou pak je, že s požádáním je třeba spojit zmeškaný úkon (§ 41 odst. 2 věta první správního řádu).
12. Z předané spisové dokumentace vyplynulo, že ačkoliv žalobkyně dne 15. 11. 2022 požádala o prominutí zmeškání úkonu včasného podání žádosti o příspěvek, žádost o příspěvek podala již dne 1. 11. 2022, tedy s žádostí o prominutí zmeškání úkonu žádost o příspěvek připojena nebyla. Dle zákona se takovým podáním správní orgán nebude zabývat, neboť se jedná o podání, které nebylo učiněno platně. K tomuto žalovaný odkázal také na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 12. 10. 2023, č. j. 16 Ad 4/2019-45, ve kterém tento soud konstatoval: *„Podle shora uvedených zákonných ustanovení lze žádost o prominutí zmeškání lhůty uplatnit do patnácti dnů ode dne, kdy pominula překážka, která účastníku bránila zmeškaný úkon učinit, přičemž vždy je třeba se žádostí o prominutí zmeškání lhůty spojit i zmeškaný úkon. V tomto případě však žalobkyně postupovala zcela opačně, když nejprve podala žádost o příspěvek a až následně, tedy dodatečně, požádala o prominutí zmeškání lhůty. Soud připomíná, že institut prominutí zmeškání lhůty představuje významný zásah do právní jistoty, tudíž je nezbytně třeba striktně dodržovat podmínky, které zákon pro jeho užití stanoví. Žalobkyní uplatněná žádost o prominutí zmeškání lhůty však podmínky § 41 odst. 2 správního řádu nesplňovala, neboť nebyla podána společně se zmeškaným úkonem. Již jen z tohoto důvodu nemohlo být žádosti žalobkyně o prominutí zmeškání lhůty vyhověno.“* Co se týče námitek, že oba úkony mohou být učiněny ve dvou různých podáních (a je tedy i irrelevantní, že je neobdrží správní orgán zároveň), žalovaný konstatoval, že tato skutečnost nevyplývá ani ze zákona, ani z citované judikatury, jak výše popsáno.
13. Co se týče podmínky podání žádosti o prominutí zmeškání úkonu v zákonem stanovené lhůtě, tj. do 15 dnů ode dne, kdy pominula překážka, příp. do jednoho roku, kdy měl být úkon učiněn, žalovaný konstatoval, že žádost o prominutí zmeškání lhůty nesplňuje

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

podmínky § 41 odst. 2 správního řádu, neboť nebyla podána společně se zmeškaným úkonem.

14. Ohledně námitek nepřiléhavosti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 12. 10. 2023, č. j. 16 Ad 4/2019-45, žalovaný uvedl, že je pravdou, že v daném případě byla shledána i opožděnost žádosti o zmeškání úkonu, k čemuž v daném případě nedošlo. To však nijak neumenšuje zcela explicitní závěr uvedený v rozsudku, že žádost o zmeškání úkonu musí být podána spolu s předmětným úkonem a nemůže být podána až poté co je úkon učiněn.
15. Žalovaný dále uvádí, že z § 41 odst. 4 správního řádu vyplývá, že žalobkyně byla povinna prokázat, že překážkou byly závažné důvody, které nastaly bez jejího zavinění, přičemž ve spojení s odst. 2 téhož ustanovení musí zároveň vyplývat, kdy tyto důvody pominuly, a že žádost o prominutí zmeškání úkonu byla žalobkyní podána v zákonné lhůtě, tj. včas. Za „závažné důvody“ lze považovat například velmi vážný zdravotní stav nebo těžkou osobní či rodinnou situaci. Objektivní povaha „závažného důvodu“ vyplývá z toho, že jej účastník neplánoval a nastal bez možnosti jeho ovlivnění účastníkem. Existenci závažného důvodu je přitom žalobce povinen tvrdit a také prokázat.
16. Nad rámec výše uvedeného k samotným důvodům pozdního podání žalovaný uvedl následující. Žalobkyně v rámci řízení uvedla, že žádost měla připravit a podat v pondělí dne 31. 10. 2022 v poslední den lhůty jednatel společnosti. V tento den došlo k nepředvídaným okolnostem, jednatel se probudil se závratěmi, na které trpí z důvodu špatné krční páteře. Dopoledne se snažil svůj stav překonat, neboť Policie ČR si vyžádala od společnosti rozsáhlejší spolupráci. Možná i z toho důvodu se po 13. hodině zdravotní stav jednatele společnosti značně zhoršil a on musel vyhledat odbornou pomoc. Po ošetření mu byl nařízen klidový režim a zbytek dne trávil v pracovní neschopnosti. Pro intenzivní závratě jednatel společnosti nemohl komunikovat běžné pracovní věci, ani se soustředit na práci. K vyjádření byl přiložen „protokol o vydání věci“, ze dne 31. 10. 2022, z něhož plyne, že pan M. M., nar. X, byl vyzván k výdeji kamerových záznamů z 23. 10. 2022, které by mohly sloužit pro důkazní účely Policii ČR, Obvodní oddělení Aš. Dále byla doložena „zdravotnická zpráva“ vystavená dne 31. 10. 2022 Mgr. Bc. M. N., DiS., Rehabilitace Vrch s. r. o., z níž mimo jiné plyne, že pan Ing. M. M. přichází na základě subjektivních a objektivních příznaků v 13:15 hod. s pocity malátnosti, tinnitus, špatnou orientací v prostoru, bolestí hlavy a dalších přidružených obtíží. Příčinou je blokáda páteře. Byl mu doporučen klidový režim.
17. Po prostudování těchto dokumentů žalovaný dospěl k závěru, že bylo doloženo, že jednatel dne 31. 10. 2022 řešil určité zdravotní obtíže, přičemž nepříznivý zdravotní stav jednatele lze považovat za určitých okolností za závažný důvod, který představuje překážku, jež mu bránila učinit zmeškaný úkon pouze tehdy, pokud mu skutečně brání učinit zmeškaný úkon (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2015, č. j. 7 Azs 13/2015-28). Skutečnost, že je jednatel např. v pracovní neschopnosti ještě sama o sobě neprokazuje jeho neschopnost učinit úkon podání (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 12. 2020, č. j. 7 As 192/2020-35). Na základě předložených dokumentů dle žalovaného nevyplývá, že by žalobkyně nemohla v rozhodném období, tj. ve lhůtě do 31. 10. 2022, podat žádost o příspěvek za 3. čtvrtletí roku 2022. Ačkoliv lze uznat, že se jednatel z důvodu svého zdravotního stavu nacházel ve složité životní situaci, ze spisové dokumentace nevyplývá, že by mu zdravotní stav skutečně a prakticky v předmětném období bránil v podání žádosti o příspěvek. Nadto, žalobkyně je právnickou osobou, tedy mohla učinit opatření k tomu, aby žádost mohla být podána např. prostřednictvím zmocněnce či pověřeného zaměstnance.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

18. Dle názoru žalovaného, v dané věci bylo bez důvodných pochybností v souladu s § 3 správního řádu prokázáno, že žalobkyně nesplnila podmínku stanovenou v § 78a odst. 4 zákona o zaměstnanosti, když nepodala úřadu práce žádost o příspěvek za 3. čtvrtletí roku 2022 v zákonné lhůtě, v daném případě nejpozději do 31. 10. 2022. Zákonným důsledkem je tak vydání napadeného rozhodnutí, kterým se příspěvek za 3. čtvrtletí roku 2022 žalobkyni neposkytuje.
19. Na podkladě výše uvedeného žalovaný navrhl, aby byla žaloba zamítnuta.

[IV] Posouzení věci

20. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“).
21. Podle § 75 odst. 1 soudního řádu správního, soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
22. Podle § 75 odst. 2 věty první soudního řádu správního, soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.
23. Soud rozhodl o věci samé bez jednání, neboť s tím žalobkyně ve smyslu § 51 odst. 1 věty první s. ř. s. i žalovaný ve smyslu § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. souhlasili.
24. Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, když o žalobních námitkách uvažil následovně.
25. Ustanovení § 41 správního řádu upravuje mj. podmínky institutu prominutí zmeškání úkonu.
26. V § 41 odst. 1 - 7 správního řádu se uvádí: *„(1) Navrácením v předešlý stav se rozumí prominutí zmeškání úkonu, který je třeba provést nejpozději při ústním jednání nebo v určité lhůtě, nebo povolení zpětvezetí nebo změny obsahu podání, kterou by jinak nebylo možno učinit.*
(2) Požádat o prominutí zmeškání úkonu účastník může do 15 dnů ode dne, kdy pominula překážka, která podateli bránila úkon učinit. S požádáním je třeba spojit zmeškaný úkon, jinak se jím správní orgán nezabývá. Zmeškání úkonu nelze prominout, jestliže ode dne, kdy měl být úkon učiněn, uplynul jeden rok.
(3) Správní orgán může požádání o prominutí zmeškání úkonu přiznat odkladný účinek, pokud podateli brozí vážná újma a nevznikne-li přiznáním odkladného účinku újma způsobená dotčením práv nabytých v dobré víře nebo dotčením veřejného zájmu převyšující újmu brozící podateli.
(4) Správní orgán promine zmeškání úkonu, prokáže-li podatel, že překážkou byly závažné důvody, které nastaly bez jeho zavinění.
(5) Správní orgán zmeškání úkonu nepromine, je-li zjevné, že by újma, která by byla způsobena dotčením práv nabytých v dobré víře nebo dotčením veřejného zájmu, převýšila újmu brozící podateli.
(6) O prominutí zmeškání úkonu rozhoduje usnesením správní orgán, který v době požádání o prominutí zmeškání úkonu vede řízení. V případě, že správní orgán promine zmeškaný úkon, doplní řízení ve smyslu úkonu, jehož zmeškání bylo prominuto.
(7) Usnesení, kterým správní orgán zmeškání úkonu nepromine, se oznamuje pouze podateli.“

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

27. Podle § 78a odst. 4 věty první zákona o zaměstnanosti, *příspěvek se poskytuje čtvrtletně zpětně na základě písemné žádosti zaměstnavatele, která musí být krajské pobočce Úřadu práce doručena nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po uplynutí příslušného kalendářního čtvrtletí.*
28. Ze správního spisu se podávají následující skutečnosti, které nejsou mezi stranami sporné.
29. Žalobkyně měla (ve smyslu § 78a odst. 4 zákona o zaměstnanosti) podat žádost o příspěvek za 3. čtvrtletí roku 2022 nejpozději do 31. 10. 2022. To neučinila a žádost podala až dne 1. 11. 2022. Dne 15. 11. 2022 pak žalobkyně podala žádost o prominutí zmeškání lhůty (podle § 41 správního řádu).
30. Leitmotivem sporu je výklad § 41 odst. 2 věty druhé správního řádu („S požádáním je třeba spojit zmeškaný úkon, jinak se jím správní orgán nezabývá.“). Žalovaný argumentoval rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 12. 10. 2023, č. j. 16 Ad 4/2019-45. Přes určité skutkové rozdíly mezi věcí řešenou Krajským soudem v Ústí nad Labem a Krajským soudem v Plzni, lze konstatovat, že v rozsudku č. j. 16 Ad 4/2019-45 soud dospěl k závěru, že za situace, kdy je nejprve učiněn zmeškaný úkon a až následně je podána žádost o prominutí zmeškání lhůty, nejsou splněny podmínky § 41 odst. 2 správního řádu, neboť zmeškaný úkon nebyl spojen s požádáním. V uvedeném rozsudku je mj. uvedeno toto: „Podle shora uvedených zákonných ustanovení lze žádost o prominutí zmeškání lhůty uplatnit do patnácti dnů ode dne, kdy pominula překážka, která účastníku bránila zmeškaný úkon učinit, přičemž vždy je třeba se žádostí o prominutí zmeškání lhůty spojit i zmeškaný úkon. V tomto případě však žalobkyně postupovala zcela opačně, když nejprve podala žádost o příspěvek a až následně, tedy dodatečně, požádala o prominutí zmeškání lhůty. Soud připomíná, že institut prominutí zmeškání lhůty představuje významný zásah do právní jistoty, tudíž je nezbytně třeba striktně dodržovat podmínky, které zákon pro jeho užití stanoví. Žalobkyní uplatněná žádost o prominutí zmeškání lhůty však podmínky § 41 odst. 2 správního řádu nesplňovala, neboť nebyla podána společně se zmeškaným úkonem. Již jen z tohoto důvodu nemohlo být žádosti žalobkyně o prominutí zmeškání lhůty vyhověno.“
31. Naopak, Krajský soud v Hradci Králové dospěl v rozsudku ze dne 11. 3. 2025, č. j. 30 Ad 10/2024-49, k závěru opačnému, když právní věta vzešlá z tohoto rozsudku zní: „Žádost o prominutí zmeškání úkonu dle § 41 odst. 2 správního řádu je nutno považovat za včasnou, pokud bude podatelem podána sice až poté, co učinil zmeškaný úkon (tedy nikoliv současně s ním), ale do 15 dnů ode dne, kdy pominula překážka, která podateli bránila úkon učinit.“ Uvedený soud k tomu v rozsudku konstatoval: „24. Soud k tomu sděluje, že správní řád řeší v § 41 odst. 2 výslovně situaci, kdy byla podána žádost o prominutí zmeškání úkonu, ale současně nebyl připojen zmeškaný úkon. V takovém případě by se správní orgán samotnou žádostí o prominutí zmeškání úkonu nezabýval. Uvedené ustanovení ovšem neřeší situaci opačnou, kdy je podán zmeškaný úkon a není k němu současně připojena žádost o prominutí zmeškání úkonu. Tak jako se stalo v projednávané věci. Ta je ostatně důkazem toho, že k takovým situacím může (z různých důvodů) docházet a dle názoru soudu by měly být v zásadě vykládány nikoliv restriktivně, ale ve prospěch podatele.

25. Podle názoru krajského soudu by žádost o prominutí zmeškání úkonu měla být považována za včasnou, pokud bude podatelem podána sice až poté, co učinil zmeškaný úkon, ale do 15 dnů ode dne, kdy pominula překážka, která podateli bránila úkon učinit.“

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

32. Krajský soud v Plzni stran výkladu § 41 odst. 2 věty druhé správního řádu dospěl k následujícímu závěru.
33. Vskutku nemůže být pochyb o tom, že institut prominutí zmeškání lhůty představuje významný zásah do právní jistoty, tudíž je nezbytně třeba striktně dodržovat podmínky, které zákon pro jeho užití stanoví. Onen institut je zároveň výrazem blahosklonnosti zákonodárce, jehož úkolem je eliminovat možnou přílišnou tvrdost zákona. Řečeno laicky, správní řád tu za přesně stanovených podmínek připouští zvrátit negativní následek neučinění určitého úkonu, a to ve chvíli, kdy daná překážka odpadne.
34. Právě ona výjimečnost předmětného zákonného instrumentu klade vysoké nároky na pravidla pro jeho použití. K postupu podle § 41 správního řádu tak může dojít pouze tehdy, když
- pomine překážka, která bránila řádnému učinění úkonu
 - tento úkon je následně učiněn a je podána žádost o prominutí zmeškání lhůty, přičemž obě musí být realizováno do patnácti dnů ode dne, kdy pominula překážka, která účastníku bránila zmeškaný úkon učinit.
35. Bez jakýchkoliv pochybností je z § 41 odst. 2 správního řádu zřejmé, že pokud je podána žádost o prominutí zmeškání úkonu, ale současně nebyl připojen zmeškaný úkon, správní orgán se samotnou žádostí o prominutí zmeškání úkonu nemusí zabývat. Ovšem, i v případě opačné situace (nejprve je učiněn opožděný úkon a teprve následně je doručena žádost o prominutí zmeškání lhůty) je skrze užitou dikci (zvýraznění podtržením provedl soud) „*S požádáním je třeba spojit zmeškaný úkon, jinak se jím správní orgán nezabývá*“ nezbytné vnímat požádání a zmeškaný úkon jako jeden celek (složený ze dvou dílčích úkonů). Již jen proto, že musí být jasně vymezeno, o čem má správní orgán „rozhodovat“. Kdyby se připustilo, že oba dílčí úkony mohou být učiněny odděleně kdykoliv během patnáctidenní lhůty, vneslo by to zmatek do právní jistoty i činnosti správního orgánu. Osvětleno příkladem – pokud je správnímu orgánu doručeno v konkrétním řízení opožděné podání (když opožděnost má za následek např. zamítnutí žádosti), dopadá na správní orgán povinnost vyplývající z § 71 odst. 3 správního řádu, tedy rozhodnout bezodkladně, a pokud tak nelze, nejpozději do 30 dnů od zahájení řízení. Z žádného ustanovení správního řádu nevyplývá povinnost správního orgánu vyčkat dalších 15 dní, zda podatel ještě došle žádost o prominutí zmeškání lhůty.
36. Aplikováno na souzenou věc – žalovaný učinil správně, když přitakal závěru prvoinstančního správního orgánu o tom, že žalobkyně učinila úkon - žádost o příspěvek – opožděně, resp., že žalobkyně nesplnila podmínky pro postup podle § 41 odst. 2 správního řádu. Soud pak jen jako vyřčené *obiter dictum* posoudil ty části napadeného rozhodnutí (str. 6), v nichž se žalovaný vyslovil k povaze (závažnosti) okolností, které byly dle žalobkyně překážkou bránící jí v tom učinit předmětný úkon včas. Podstatné totiž je, co žalovaný vyjevil v předposledním odstavci napadeného rozhodnutí (str. 7): „*Odvolací správní orgán vzhledem ke všemu uvedenému konstatuje, že v dané věci bylo bez důvodných pochybností (...) prokázáno, že odvolatel (...) nepodal úřadu práce žádost o příspěvek za 3. čtvrtletí 2022 v zákonné lhůtě, v daném případě nejpozději do 31. 10. 2022.*“ Je nepochybné, že těžiště rozhodování žalovaného spočívalo v posouzení jediného, a to závěru prvoinstančního správního orgánu o opožděnosti podané žádosti (a důsledků z toho plynoucích) a nemožnosti aplikovat § 41 správního řádu.
37. Protože soud dospěl k závěru o nedůvodnosti žaloby, podle § 78 odst. 7 ji zamítl. Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

[V] Náklady řízení

38. Žalovaný správní orgán, který měl ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému správnímu orgánu žádné specifické náklady soudního řízení nevznikly, a proto bylo rozhodnuto, že na náhradu nákladů řízení nemá žádný z účastníků právo.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 28. 5. 2026

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.